

● انواع فوران‌های آتشفشانی

بعضی از فوران‌های آتشفشانی، انفجاری هستند یعنی گدازه‌ها به آسمان شلیک می‌شوند و گاز و تکه‌سنگ‌های داغ و خاکستر هم به بیرون پرتاب می‌شوند. بعضی دیگر، غیرانفجاری هستند، یعنی گدازه‌ها به آرامی از دهانه آتشفشان بیرون می‌ریزند. شدت فوران یک آتشفشان بستگی به چند عامل دارد. یکی از آن‌ها درجه حرارت و مقدار داغ بودن ماگما است. عامل دوم ضخامت و اندازه ماگما است. عامل بعدی هم مقدار گازی است که در ماگما وجود دارد. جالب است بدانید سنگ‌پای طبیعی حمام، یک نوع سنگ آتشفشانی سبک و سوراخ‌دار است و از سرد شدن گدازه‌های آتشفشانی به وجود می‌آید.

● آتشفشان‌ها چقدر خطرناک هستند؟

آتشفشان‌ها می‌توانند برای مردمی که نزدیک آن‌ها زندگی می‌کنند بسیار خطرناک باشند. وقتی یک آتشفشان فوران می‌کند، گدازه، خاکستر داغ، بخار و تکه‌های سنگ به اطراف پخش می‌شوند. همچنین فوران آتشفشانی می‌تواند موجب رانش زمین شود یا زمین‌لرزه و سونامی ایجاد کند، جنگل‌ها را از بین ببرد و حتی یک شهر را خراب کند.

● آیا آتشفشان‌ها می‌توانند مفید باشند؟

درست است که آتشفشان‌ها موجب خرابی می‌شوند اما می‌توانند مفید هم باشند. آن‌ها می‌توانند زمین‌های جدیدی ایجاد کنند، مثلاً جزایر هاوایی در آمریکا توسط آتشفشان ایجاد شده است. خاکستری که از آتشفشان به بیرون پرتاب می‌شود مواد معدنی خاک را اضافه می‌کند. این مواد معدنی به رشد گیاهان کمک می‌کنند. همچنین آتشفشان‌ها گرمای درون زمین را خارج می‌کنند و موجب می‌شوند زمین خنک‌تر شود.

● آتشفشان‌های ایران

- ۱- کوه دماوند در استان مازندران یکی از کوه‌های آتشفشانی ایران است که از آخرین فوران آن هزاران سال می‌گذرد. دماوند، بلندترین قله ایران است.
- ۲- کوه تفتان در استان سیستان و بلوچستان هم آتشفشانی است.
- ۳- یک کوه آتشفشانی دیگر هم در استان سیستان و بلوچستان وجود دارد که اسمش بزمان است.
- ۴- کوه آتشفشانی بعدی، کوه سبلان است که در استان اردبیل قرار دارد و سومین قله بلند ایران است.
- ۵- کوه سهند در استان آذربایجان شرقی هم یکی دیگر از کوه‌های آتشفشانی ایران است.

مترجم: الهه ایزدی

